

## ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

### ԲՆԱԳՐԵՐ ԵՒ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

|                                                                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Հ. ՍԱՀԱԿ ձԵՄՁԵՄԵԱՆ.— Սուրբ Ղազարի տպարանին ծնունդը (1789-1989)                                                         | 7   |
| Հ. ՊՕՂՈՍ ԱՆԱՆԵԱՆ.— Փռու Պատրիարքի քղաքականությունը Հայոց հետ (Շար. 2)                                                  | 37  |
| ԿԱՐԱՊԵՏ ԵՊՍ. ԱՄԱՏՈՒՆԻ.— Մովսէս Գ. Տաքեւացի կաթողիկոս էջմիածնի (Շար. 1)                                                 | 67  |
| Հ. ՍԱՀԱԿ ձԵՄՁԵՄԵԱՆ.— Հայ տպագրությունը եւ Հռոմ — ժե. դար (Շար. 4 եւ վերջ)                                              | 91  |
| ԱՐՏԱՇԷՍ ՄԱԹԵՈՍԵԱՆ.— Կորինթի Մեսրոպ Մաշտոցի պատմության մեծագրի մի քաղթի տեղափոխություն (Շար. 1)                         | 116 |
| ՖՐԵՏՏԵՐԻ ՖԷՅՏԻ.— Նկատողություններ Մեսրոպեան այբուբենի մասին                                                            | 149 |
| Հ. ՏԱՀԱՏ ԵԱՐՏՈՒՄԵԱՆ.— Նիւթեր հայ վամակամուրթեան պատմության (Շար. 2 եւ վերջ)                                            | 159 |
| Հ. ՍԱՀԱԿ ձԵՄՁԵՄԵԱՆ.— Ոսկան վարդապետ Երեւանցիի նորայայտ մամակները                                                       | 178 |
| Հ. ՂԵՒՈՆԻ ԱԼԻՇԱՆ.— Տեղագրությունից Հայաստանի — Արցախ (Շար. 2)                                                          | 186 |
| ՋԷՅՄՁ ԹԱՍՍԵԼ.— Վեցհազարեակ կոչուած միջնադարեան հայ մամուլը                                                             | 221 |
| Հ. ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԱՊԱՅԵԱՆ.— Երեսնամեակ հաղորդակցության հարցը ժ. դարում եւ Հայ կաթողիկէ պատրիարքության կազմակերպումը (Շար. 4) | 244 |
| Ռ. ԱՅԵԼԼՈՅ — Ա. ԲՈՐԿԻՆԻ.— Օճը եւ առատությունը. Եզմիկ կողրացիի «եղծ աղանդացի» պարբերության մը մասին                     | 259 |

### ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ, ՆՇՈՒՄՆԵՐ, ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆՆԵՐ

|                                                                                |     |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----|
| ՀԱՅԿ ՏԷՐ ՂԵՒՈՆԻԵԱՆ.— Արտաշէսեան արքայատոհմի քաղաքը եւ ամենց ծագումը (Շար. 1)   | 283 |
| ԶՈՒԴԱՍՁԵԱՆ ԼԵՒՈՆ.— Միլիոն Գեղարքեան, գումարտիկ Երանցիի մկարիչ                  | 327 |
| ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՄԻՆԱՍԵԱՆ.— Յովհաննէսի աւետարանի մի մեծագրի բնագրային տարբերակները     | 340 |
| ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԳԻՐԻՏԵԱՆ.— Յուդայի Զեւարացի «Յարութիւն» Գիւրտեան Հաւաքածոյի (Շար. 2) | 354 |
| ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԵՍԵԱՆ.— Դաւիթ Բէկ, ընտիր պատմություն (Խրտ. Լ. Գ. հաշիւներ)    | 413 |
| ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ.— Դանիէլ վարդապետ, երկերի լիակատար ժողովածու                 | 437 |
| ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ.— Պերճ Սապապետ. Դրամագիտական հարցեր                          | 439 |
| ԼԵՒՈՆ Գ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ.— «Րաֆֆի Տարեգիրք — 1971» (Խրտ. Տաճատ Պո-դսեան)              | 441 |
| ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ.— Հայի կաշատեան. Գրական տեղեկատու                            | 443 |
| ՍՏԱՅՈՒԱՆ ԳԻՐԻՏԵՐ                                                               | 445 |

## SOMMAIRE

### TEXTES ET ETUDES

|                                                                                                                                           |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| P. SAHAK DJEMDJEMIAN. - Les débuts de l'imprimerie arménienne de St. Lazare - Venise (1789-1989)                                          | 7   |
| P. BOGHOS ANANIAN. - Correspondance épistolaire de Photius avec les Arméniens: «Le concile de Chirakavan» (Suite 2)                       | 37  |
| Mgr. KARAPET AMATOUNI. - Movsēs III Tat'evac'i catholicos d'Etchmiadzine (Suite 1)                                                        | 67  |
| P. SAHAK DJEMDJEMIAN. - La typographie arménienne et Rome - XVII <sup>e</sup> siècle (Suite 5 et fin)                                     | 91  |
| MATHEVOSSIAN A. S. - Au sujet du déplacement d'une feuille de manuscrits dans l'histoire de Mesrovp Maštoc' de Korioun Vard. (Suite 1)    | 116 |
| FREDERIC FEYDIT. - Quelques considérations sur l'Alphabet de Mesrob-Maštoc'                                                               | 149 |
| P. DADJAD YARDEMIAN. - Matériaux pour une histoire du monachisme arménien (traduit de l'italien) (Suite 2 et fin)                         | 159 |
| P. SAHAK DJEMDJEMIAN. - De nouvelles lettres de Oskan Vardapet Erevanc'i                                                                  | 178 |
| P. ALISHAN. - Topographie de l'Arménie; Arc'ax (Suite 2)                                                                                  | 186 |
| J. R. RUSSELL. - The book of the Six Thousand: an Armenian magical text                                                                   | 221 |
| P. MARTIROSIAN. - La questione della «Communicatio in sacris» nel secolo XVIII e la formazione del Patriarcato Armeno Cattolico (Cont. 4) | 244 |
| R. AJELLO - A. BORGHINI. - Il serpente e l'abbondanza: A proposito di un passo di Eznik di Kołb                                           | 259 |

### COMMUNICATIONS, NOTES ET RECENSIONS

|                                                                                                        |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| HAİK TER-GHEVONDIAN. - The royal crowns of the Artaxiad dynasty of Armenia and their origins (Cont. 1) | 283 |
| LEVON TCHOUGASZIAN. - Melkon Kebabdjian: Le peintre des rêves colorés                                  | 327 |
| MARTIROSIAN. - Variantes textuelles d'un manuscrit de l'Evangile selon St. Jean                        | 340 |
| H. KURDIAN. - Catalogue des manuscrits de la «Collection H. Kurdian» (Suite 2)                         | 354 |
| ANTRANIK DER NERSESIAN. - «David Bek, histoire choisie» (par L. C. Khatcherian)                        | 413 |

→

|                                                                          |     |
|--------------------------------------------------------------------------|-----|
| VARDAN MADTEVOSIAN. - Daniel Varoujan - Oeuvres complètes                | 437 |
| VARDAN MADTEVOSIAN - Berdj Sabbaghian - Questions numismatiques          | 439 |
| LEVON G. MINASIAN. - Les Annales «Raffi» - de 1971 (par Dajad Boghosian) | 441 |
| VARDAN MADTEVOSIAN. - Haïk Khatchadrian - Nouvelles littéraires          | 443 |
| LIVRES REÇUS                                                             | 445 |